Dodatek č. 1 ke Školnímu vzdělávacímu programu

Škola pro děti

Identifikační údaje

Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Škola pro děti

Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola Karla Čapka, Praha 10, Kodaňská 658/16, příspěvková organizace
ADRESA ŠKOLY: Kodaňská 658/16, Praha 10, 101 00
JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Ivana Vaňková
KONTAKT: e-mail: skola@zskarlacapka.cz, web: https://www.zskarlacapka.cz
DATOVÁ SCHRÁNKA: 24zxkte
IČ: 47611057
RED-IZO: 600041093
KOORDINÁTOR TVORBY ŠVP: Mgr. Romana Hozmanová

Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Městská část Praha 10
ADRESA ZŘIZOVATELE: Vinohradská 3218/169, 100 00 Praha 10
KONTAKTY: telefon 267 093 111
elektronická podatelna posta@praha10.cz

Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 01.09.2025
VERZE ŠVP: Dodatek č. 1 k verzi ŠVP č.7

....

ředitelka školy razítko školy

Mgr. Ivana Vaňková

Úprava školního učiva v předmětu Český jazyk a literatura na druhém stupni v 6. - 9. ročníku od školního roku 2025/2026

Od 1. září 2025 dochází k úpravám školního učiva v předmětu Český jazyk a literatura pro 6. - 9. ročník. Změny se týkají pouze obsahu učiva. Časové rozvržení, průřezová témata, školní výstupy i klíčové kompetence zůstávají beze změny.

Implementace nového učiva bude probíhat postupně:

- Ve školním roce 2025/2026 budou podle upraveného učiva vyučováni pouze žáci 6. ročníku. Žáci 7., 8. a 9. ročníku se budou i nadále učit podle dosavadní verze školního vzdělávacího programu (ŠVP verze č. 7).
- Ve školním roce 2026/2027 přejdou na nové učivo žáci 6. a 7. ročníku. Žáci 8. a 9. ročníku budou pokračovat podle ŠVP verze č. 7.
- V dalších letech bude tato změna postupovat vždy o jeden ročník výše až do úplného zavedení upraveného učiva ve všech ročnících 2. stupně ZŠ, tedy do 9. ročníku.

Název předmětu	**Český jazyk a literatura**	
Český jazyk a literatura	**6. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Výstupy RVP	**Učivo**	**ŠVP výstupy**
Jazyková výchova		
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	**Opakování učiva 5. ročníku** **Obecné výklady o jazyce**	Pracuje se základními jazykovými příručkami.
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	**Rozvrstvení národního jazyka**	Pracuje se základními jazykovými příručkami. *Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami.*
Využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	**Jazykověda a její složky**	Vytváří krátké jazykové projevy. *Ve svém projevu využije spisovný jazyk.*
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	**Zvuková a grafická stránka jazyka**	Odlišuje spisovný a nespisovný jazykový projev, útvary národního jazyka. *Pozná rozdíl mezi útvary národního jazyka. Převede krátké, typicky nespisovné vyjádření (bez ojedinělých zvláštností) do podoby spisovné. Při svém projevu ve výrazně formální situaci využije spisovný jazyk.*

Český jazyk a literatura	6. ročník	
Výstupy RVP	**Učivo**	**ŠVP výstupy**
	Jazyková výchova	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	**Tvarosloví** – ohebné a neohebné slovní druhy	Rozpoznává ohebné a neohebné slovní druhy, rozpoznává mluvnické významy.
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	**Pravopis** (pravidla českého pravopisu)	Pracuje se základními jazykovými příručkami. *Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.* Používá pravopisné jevy lexikální a morfologické. *Ve svých písemných projevech nedělá základní pravopisné chyby.*
	Komunikace a sloh	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	**Úvod do komunikace a slohu** – funkční styly, slohové postupy, slohové útvary	Rozlišuje základní slohové útvary, funkční styly a slohové postupy.
	Jednoduché komunikační útvary a tiskopisy	Vytváří krátké jazykové projevy. *Ve svém projevu využije spisovný jazyk.* Podává informaci stručně a výstižně.
	Vypravování	Sestavuje osnovu, dodržuje časovou posloupnost, odlišuje a používá přímou a nepřímou řeč.
	Popis – předmětu, pracovního postupu	Užívá vhodných jazykových prostředků. *V krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými.* Vybírá vhodná slova. *Nahradí výrazy zjevně nevhodné pro jeho komunikační záměr a nahradí je vhodnějšími.* Vyhledává hlavní myšlenky textu. *Vybere z nabízených možností text, který se pro danou komunikační situaci nejlépe hodí.*
Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci (výstup Etické výchovy).	**Úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, kom. chyby, dialog, kom. ve ztížených podmínkách, cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání**	Otevřeně komunikuje, aktivně naslouchá.

Název předmětu	Český jazyk a literatura	
Český jazyk a literatura	**6. ročník**	
Výstupy RVP	**Učivo**	**Školní výstupy ŠVP**
	Literární výchova	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	**Úvod do literatury** **Literární forma, druh, žánr** **Umělecký, neumělecký text** **Lidová slovesnost** – přísloví, rčení, pranostika	Používá literaturu jako zdroj poznání, posuzuje úlohu a rozmanitost lid. slovesnosti. *V textu vyhledá místa, kde je vyjádřen pohled a názor vypravěče a kde jde o pohled nebo názor postavy. Rozpozná v textu místa, která se liší od běžného dorozumívání svou formou nebo významem, a vysvětlí, jak na něj místo působí (i bez použití termínů).* Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších. Uvádí základní znaky poezie a prózy, rozlišuje sloku, verš, rým. Používá základní literární pojmy, jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury. *Navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text. Odliší, zda uvedený text je próza, poezie nebo drama.*
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	**Próza** – prozaické žánry Bajky, Báje Pověsti Pohádky Dobrodružná literatura Povídky Cestopisy Fantasy Sci-fi	Hodnotí hlavní postavy, vyjadřuje své pocity z přečteného textu. *Sdělí své dojmy z určitého díla a zformuluje důvody, proč se mu líbilo či nelíbilo, nebo čeho si na díle cení a proč. Posoudí a zdůvodní, co v literárním textu považuje za hodnotné a proč.* Vysvětluje vznik báje, vyhledává ve slovnících a encyklopediích význam pojmů (báje, epos, mytologie…). Odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. Vysvětluje vznik bajky. Rozlišuje pohádku od pověsti a bajky. Podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma.
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	**Poezie** – verš, sloka, rým, žánry poezie, tropy a figury	Vyjadřuje vlastní postoje a pocity. Osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, používá jednoduchou grafickou úpravu textu. *Vytvoří vlastní krátký prozaický nebo veršovaný text se zajímavým tématem a působivým vyjadřováním, které odpovídá tématu i záměru žáka jako autora. Svůj záměr a volbu žánrové formy vysvětlí jako dodatek textu.*

Název předmětu	**Český jazyk a literatura**	
Český jazyk a literatura	**6. ročník**	
Výstupy RVP	**Učivo**	**Školní výstupy ŠVP**
	Literární výchova	
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.	**Drama** – dramatické žánry, terminologie	Přednáší zpaměti literární texty přiměřené věku, dramatizuje jednoduchý text. Předvádí dramatizaci jednoduchého textu.
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	**Čtenářská gramotnost**	*Jmenuje (bez přeříkávání celého děje), kdo jsou hlavní postavy přečteného příběhu, řekne, kde se odehrává, stručně vystihne hlavní děj, případně které hlavní děje se proplétají – odliší vedlejší od hlavního. Vyjádří s dopomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního textu, filmu, divadelního kusu).* Výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Komunikace		
• Úvod do komunikace a slohu – funkční styly, slohové postupy, slohové útvary.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Mezilidské vztahy		
• Jednoduché komunikační útvary a tiskopisy.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Rozvoj schopností poznávání		
• Jednoduché komunikační útvary a tiskopisy.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Evropa a svět nás zajímá		
• Vypravování.		

Název předmětu	**Český jazyk a literatura**	
Český jazyk a literatura	**7. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Výstupy RVP	**Učivo**	**ŠVP výstupy**
	Jazyková výchova	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov.	**Opakování učiva 6. roč.** **Nauka o významu slov.** Slova jednoznačná a mnohoznačná. Slovo, sousloví a rčení. Synonyma, homonyma, antonyma. Slova citově zabarvená. Odborné názvy. **Nauka o tvoření slov.** Slovní zásoba a její obohacování. Slovotvorba. Odvozování, skládání, zkracování.	Tvoří homonyma, antonyma a synonyma a začleňuje je do souvislého textu, používá slova citově zabarvená. Rozpoznává nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby. K danému slovu doplní slova odvozená. Vybere slova, která jsou slovotvorně příbuzná. Rozliší i vytváří slova složená.
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	**Skladba.** Druhy vět podle postoje mluvčího. Věty jednočlenné a dvojčlenné, větný ekvivalent. Základní a rozvíjející větné členy. Věta jednoduchá a souvětí. Druhy vedlejších vět.	Orientuje se ve stavbě jednoduché věty, uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy. Rozlišuje větu hlavní a vedlejší, rozeznává druhy vět vedlejších.
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	**Pravopis** (pravidla českého pravopisu)	Procvičuje se v pravidlech psaní velkých písmen, případně užívá Pravidla českého pravopisu.

Název předmětu	Český jazyk a literatura	
Český jazyk a literatura	**7. ročník**	
Výstupy RVP	**Učivo**	**Výstupy ŠVP**
Komunikační a slohová výchova		
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	**Funkční styly, slohové postupy, slohové útvary** – opakování	Komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích. Sestavuje osnovu, dodržuje časovou posloupnost, odlišuje a používá přímou a nepřímou řeč. *Najde slovo nevhodně užité v dané komunikační situaci a doplní vhodnější. Rozhodne podle komunikační situace, zda je namístě mluvit spisovně.*
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	**Líčení**	Při písemném i mluveném projevu užívá vhodná slova. Užívá vhodných jazykových prostředků. Vnímá umělecké dílo.
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních a nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	**Výklad, výtah, výpisky**	Formuluje hlavní myšlenky a reprodukuje je. Podává informaci s ohledem na účel a posluchače. Zapojuje se do diskuse a vyjadřuje vlastní myšlenky, postoje a pocity, argumentuje. *Zpětně zhodnotí, zda ve svém projevu mluvil v příhodném tempu, zřetelně, zda vhodně frázoval, zda jeho intonace odpovídají druhům vět. Po krátkém čase na rozmyšlenou o výběru tématu a o způsobu přednesení pronese souvislou a převážně spisovnou řečí krátké sdělení o něčem, čemu by ostatní měli podle něho věnovat pozornost. Pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak se sluší mluvit na veřejnosti.* Vyjadřuje vlastní názor a postoj v diskusi. Po přečtení textu vybere z nabízených možností ty, které vyjadřují některý názor pisatele textu.

Název předmětu	Český jazyk a literatura	
Český jazyk a literatura	**7. ročník**	
Výstupy RVP	**Učivo**	**Výstupy ŠVP**
Literární výchova		
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	**Literární pojmy, druhy a žánry** – opakování	Používá základní literární pojmy, jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury. *Navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text. Odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama.*
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	**Starověká literatura** – orientální a antická Bible **Středověká literatura** **Renesance a humanismus** **Baroko** **Klasicismus a osvícenství**	Hodnotí obraz historie v literatuře. Podle svých schopností volně reprodukuje text.
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	**Čtenářská gramotnost**	*Jmenuje (bez přeříkávání celého děje), kdo jsou hlavní postavy přečteného příběhu, řekne, kde se odehrává, stručně vystihne hlavní děj, případně které hlavní děje se proplétají – odliší vedlejší od hlavního. Vyjádří s dopomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního textu, filmu, divadelního kusu).* Výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Vztah člověka k prostředí		
• Renesance a humanismus.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Práce v realizačním týmu		
• Starověká literatura-orientální a antická, Bible.		

Název předmětu	Český jazyk a literatura
Český jazyk a literatura	**7. ročník**
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Evropa a svět nás zajímá	
• **Nauka o významu slov.** Slova jednoznačná a mnohoznačná. Slovo, sousloví a rčení. Synonyma, homonyma, antonyma. Slova citově zabarvená. Odborné názvy. **Nauka o tvoření slov.** Slovní zásoba a její obohacování. Slovotvorba. Odvozování, skládání, zkracování.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Hodnoty, postoje, praktická etika	
• Starověká literatura-orientální a antická, Bible.	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Mezilidské vztahy	
• Funkční styly, slohové postupy, slohové útvary – opakování.	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Občanská společnost a škola	
• Výklad, výtah, výpisky.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Rozvoj schopností poznávání	
• Literární pojmy, druhy a žánry – opakování.	

Název předmětu	**Český jazyk**	
Český jazyk a literatura	**8. ročník**	
Výchovně vzdělávací strategie	• Kompetence k učení. • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní. • Kompetence digitální	
Výstupy RVP	**Učivo**	**ŠVP výstupy**
	Jazyková výchova	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	**Opakování učiva 7. roč.** **Obohacování slovní zásoby.** Slovní zásoba a tvoření slov. Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis.	Vytváří rozmanité způsoby obohacování slovní zásoby a aplikuje zásady tvoření českých slov. Nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty. Vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování.
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami.	**Jazykové příručky.**	Vyhledává výrazy v Pravidlech českého pravopisu, ve Slovníku spisovného jazyka českého a v dalších jazykových slovnících a příručkách.

Název předmětu	Český jazyk a literatura	
Český jazyk a literatura	**8. ročník**	
Výstupy RVP	**Učivo**	**ŠVP výstupy**
Jazyková výchova		
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	**Tvarosloví.** Skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen. Užití cizích vlastních jmen v textu.	Seznamuje se s některými nepravidelnostmi ve skloňování podstatných jmen. Skloňuje obecná jména přejatá, vlastní jména cizí, zájmena. *Užije ve větách slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v čísle jednotném v 1. pádě).*
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí.	**Skladba – opakování 7. roč.** Významové poměry. Interpunkce – věta jednoduchá, souvětí. Grafické znázornění stavby věty jednoduché a souvětí.	Pracuje se stavbou věty, v textu rozmanitě užívá různé typy vět. Znázorní stavbu věty jednoduché a stavbu souvětí, rozliší druhy souvětí a pojmenuje vztahy mezi větami hlavními.
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	**Pravopis** (pravidla českého pravopisu)	Aplikuje poznatky o pravopise, pracuje s chybou.
Komunikační a slohová výchova		
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	**Funkční styly, slohové postupy, slohové útvary** – opakování **Charakteristika literárních postav**	Odlišuje spisovný a nespisovný jazyk a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem k danému slohovému útvaru.

Název předmětu	Český jazyk a literatura	
Český jazyk a literatura	**8. ročník**	
Výstupy RVP	**Učivo**	**Výstupy ŠVP**
Komunikační a slohová výchova		
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr partnera v hovoru.	**Reportáž** **Úvaha**	*Vyhledává hlavní myšlenky textu. Vyhledá v krátkém textu klíčová slova. Posoudí, zda je daná informace obsažena v textu. Vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku.* Zapojuje se do diskuse a vyjadřuje vlastní postoje a pocity, komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích. *Odliší v jednoduchém textu názor autora či postavy od faktů. Najde v textu prvky (motivy nebo jazykové prostředky), které naznačují, co chce komunikační partner svou promluvou říct, kam směřuje.*
Literární výchova		
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	**Literární pojmy, druhy a žánry** – opakování	Používá základní literární pojmy, jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury. *Navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text. Odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama.*

Název předmětu	Český jazyk a literatura	
Český jazyk a literatura	**8. ročník**	
Výstupy RVP	**Učivo**	**Výstupy ŠVP**
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i ve filmovém zpracování. Vyhledává informace z různých zdrojů, samostatně je umí zpracovat do útvaru referátu.	**Preromantismus** **Romantismus** **Realismus** **České národní obrození**	Rozpozná lyricko-epický text a podle svých schopností jej volně reprodukuje. Vyhledá v odborné publikaci místa, která pojednávají o zadaném pojmu. Vyjadřuje vlastní postoje a pocity z přečteného díla.
Vyjadřuje své pocity z četby. Vyhledává hlavní myšlenky textu.	**Čtenářská gramotnost**	Vyhledává informace v různých typech katalogu, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Rozvoj schopností poznávání		
• Preromantismus • Romantismus • Realismus		

Název předmětu	Český jazyk a literatura	
Český jazyk a literatura	**9. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Výstupy RVP	**Učivo**	**ŠVP výstupy**
	Jazyková výchova	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov.	**Opakování učiva 8. roč.** **Slovní zásoba, tvoření a význam slova** Slovo a sousloví, věcné významy slov. Rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby. Významové vztahy mezi slovy (synonyma, antonyma, homonyma). Rozvrstvení slovní zásoby (odborné názvy, slova domácí, mezinárodní). Odvozování, skládání, zkracování.	Rozmanitým způsobem obohacuje slovní zásobu a aplikuje zásady tvoření českých slov. *Ovládá zásady tvoření slov.* Rozpoznává přenesená pojmenování. *Prokáže znalost významu přeneseného pojmenování.* Umí spisovně vyslovit česká a běžně užívaná cizí slova.
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a používá je ve vhodné situační komunikaci.	**Tvarosloví** – ohebné a neohebné slovní druhy – souhrnné opakování	Určuje slovní druhy a tvoří spisovné tvary slov. Určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo ve větě může mít platnost různých slovních *druhů).*

Název předmětu	**Český jazyk a literatura**	
Český jazyk a literatura	**9. ročník**	
Výstupy RVP	**Učivo**	**ŠVP výstupy**
Jazyková výchova		
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí.	**Skladba** – souhrnné opakování	Utváří si přehled o stavbě věty a souvětí, užívá správný slovosled. Aplikuje poznatky o větě jednoduché, souvětí, o větných členech a druzích vedlejších vět. *Doplní slovo podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen (podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu). Vybere z nabízených schémat stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí.)*
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	**Pravopis** (pravidla českého pravopisu)	Aplikuje poznatky o pravopise, pracuje s chybou.
	Písemná část ZZD – didaktický test	Na základě didaktického testu prokáže znalost učiva jednotlivých ročníků ZŠ.
Komunikační a slohová výchova		
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	**Funkční styly, slohové postupy, slohové útvary** – opakování	Rozlišuje základní slohové útvary, funkční styly a slohové postupy.
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří konkrétní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	**Životopis a motivační dopis**	Podává informace stručně a výstižně a souvisle řadí životopisné údaje.

Název předmětu	Český jazyk a literatura	
Český jazyk a literatura	**9. ročník**	
Výstupy RVP	**Učivo**	**ŠVP výstupy**
Komunikační a slohová výchova		
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří konkrétní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	**Proslov**	Osvojuje si základy mluveného projevu, dbá na správnou intonaci, tempo řeči, společenské chování řečníka. *Vytvoří krátký souvislý a srozumitelný text podle učitelova zadání.*
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	**Diskuse, argumentace**	Vyjadřuje názory a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. Formou dialogu zdramatizuje epizodu ve vhodném textu. Bez konfliktů a podstatných nedorozumění se zapojí do řízené diskuse. Rozlišuje publicistické útvary a zaujímá postoj k mediálním informacím. Najde výrazný prostředek manipulace v textu. Určí alespoň jeden účel, pro který byl manipulativní text napsán. Zaujme kritický postoj k cílům manipulace (k záměrům manipulátora).
Literární výchova		
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	**Literární pojmy, druhy a žánry** – opakování	Používá základní literární pojmy, jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury. Navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text. Odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama.

Název předmětu	Český jazyk a literatura	
Český jazyk a literatura	**9. ročník**	
Výstupy RVP	**Učivo**	**ŠVP výstupy**
Literární výchova		
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	**Literatura přelomu 19. a 20. století**	Zapojuje se do diskuse. Vyjadřuje své myšlenky, argumentuje. Uvede základní znaky několika běžných žánrů, doloží svůj názor několika příklady, nejlépe z vlastní četby. Vyjádří s dopomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního textu, filmu, divadelního kusu.)
	1. polovina 20. století – evropské a česká literatura	Rozpoznává styl literárních směrů 1. poloviny 20. stol. Posoudí, zda je text svým podáním spíše realistický, nebo romantický, spíše starobylý, nebo moderní, spíše citový, nebo intelektuální. Ke zjištění přidá jako příklad jméno některého autora a přibližné období jeho působení (určí půlstoletí).
	2. polovina 20. století – česká a světová literatura	Rozpoznává styl literárních směrů 2. poloviny 20. stol. Posoudí, zda je text svým podáním spíše realistický, nebo romantický, spíše starobylý, nebo moderní, spíše citový, nebo intelektuální. Ke zjištění přidá jako příklad jméno některého autora a přibližné období jeho působení (určí půlstoletí).
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	**Ústní část ZZD**	Svými slovy reprodukuje přečtený text. Uvede, proč preferuje filmové zpracování díla nebo literární četbu, případně proč přijímá obojí.
Vyhledává informace v různých typech katalogu, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	**Čtenářská gramotnost**	Vyjadřuje své pocity z četby. Vyhledává hlavní myšlenky textu.

Název předmětu	Český jazyk a literatura
Český jazyk a literatura	**9. ročník**
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Práce v realizačním týmu	
• Proslov.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Hodnoty, postoje, praktická etika	
• Diskuse, argumentace.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Kreativita	
• Životopis a motivační dopis.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Rozvoj schopností poznávání	
• Literatura přelomu 19. a 20. století.	